

EXPO

HUIS VAN ALIJN

Vlaanderen
verbeelding werkt

Het Huis van Alijn wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en de Stad Gent
v.v.: Sami Salgiç, Botemank 1, Gent / office: Randoald Sabbe

gent:

9

2

'S

24.06'23-

21.04'24

"Discotheken horen in de Vlaamse canon": Aster Nzeyimana maakte docureeks "Those were the days" over megadiscotheken in jaren 90

(VRT NWS, Kirsten Sokol, 18.11.2022)

Nostalgie troef: binnenkijken in de Vlaamse discotheken van de nineties, op Buffalo's door rookgordijn en met Nokia in opbergvak

(VRT NWS, Sandra Cardoen, 18.11.2022)

Dancing Zillion herrijst nog één laatste keer uit zijn as. Even terug naar de tijd waarin alles mocht en alles kon.

(De Morgen, Jana Antonissen, 31.10.2023)

Party like it's 1997: de ziel van de Zillion is terug van nooit echt weg geweest.

(De Morgen, Gunther Van Assche, 25.10.2022)

Marcel Vanthilt brengt MTV terug voor Willy: "De nineties waren het laatste decennium met geld voor videoclipps"

(Humo, Tom Raes, 10.04.2023)

Zijn de grauw-groezelige looks van de grunge-periode terug?

(De Morgen, Cécile Narinx, 04.02.2021)

Back to the nineties: modemerkt Supreme lanceert eigen Tamagotchi

(Het Nieuwsblad, Camille Van Puymbroeck, 17.03.2023)

De grootste gemene deler in de lifestyletrends van 2022 lijkt een nostalgisch teruggrijpen naar de jaren 90 en de vroege nillies. Tijden van zorgeloosheid, overvloed en uitbundigheid – of dat denken we toch graag.

(De Standaard, Ingeborg Deleye, 24.12.2022)

De jaren 1990 zijn terug...

'Back to the 90's'-feestjes zijn uitverkocht in een mum van tijd. De tv-serie Friends is terug van nooit weggeweest. Radioluisteraars stemmen massaal op hun favoriete hits voor een 90's top 100. Crop tops en oversized trainingsjassen hangen opnieuw in de kledingrekken. De jaren 1990 zijn terug.

...terug naar de jaren 1990.

Van **24 juni 2023 tot 21 april 2024** loopt in het Huis van Alijn, het museum van het dagelijks leven in Gent, de **expo 90's**. In deze expo gaan we terug naar het laatste decennium van de 20e eeuw. Wat typeert deze periode? Hoe zag het dagelijks leven er toen uit? Deze expo neemt bezoekers mee op een nostalgische trip naar de jaren 1990. Tegelijk staan we stil bij de nostalgie naar de *nineties*, die vandaag alomtegenwoordig is. Waarom zijn de jaren 1990 zo populair?

In de expo ontdekken bezoekers heel wat objecten, foto's en video's uit de jaren 1990. Persoonlijke getuigenissen maken duidelijk dat de jaren negentig door iedereen anders beleefd werden. Er zijn heel wat archiefbeelden van o.a. VRT, VTM of VT4 te zien. Van populaire videoclip, tot iconische nieuwsfragmenten en scènes uit tv-series en films. Bezoekers worden ondergedompeld in de muziek- en beeldcultuur. Met een koptelefoon kunnen ze deze fragmenten beluisteren.

Dat de jaren 1990 terug zijn in het straatbeeld tonen we ook in de expo. Fotograaf Matthieu Graff ging in opdracht van het Huis van Alijn op pad om foto's te nemen van *90's street style* vandaag.

Decennium van vrede en welvaart?

Toeristen bij de Berlijnse muur in 1997, Collectie Huis van Alijn

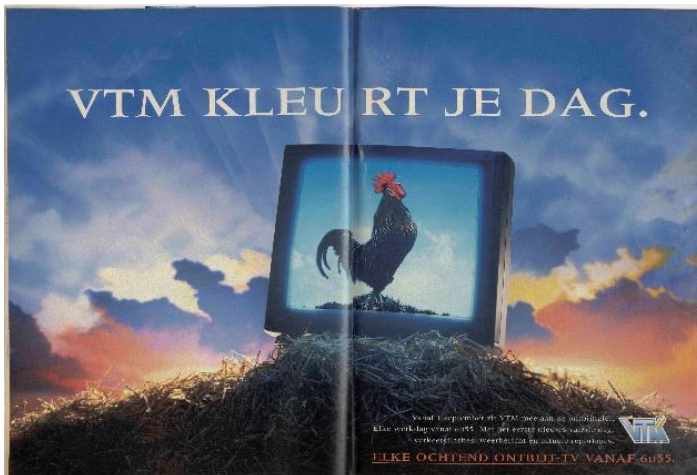
Tussen 1989 en 2001 verandert de wereld ingrijpend. De politieke, economische en technologische ontwikkelingen gaan razendsnel. Het is enerzijds een periode van optimisme en euforie, anderzijds heerst er chaos en onrust.

“Zowel internationaal als nationaal kwam er een einde aan een vertrouwde wereld. Na de Koude Oorlog werd de wereldorde veel complexer en minder voorspelbaar. In plaats van twee grootmachten, waren er nu vier, vijf of zes. Tegelijk maakte in België de verzuilde samenleving plaats voor een individualistische maatschappij. Vroeger werd je geboren binnen de katholieke, liberale of socialistische zuil en je bleef daarin tot het einde van je leven. In de jaren 1990 kwam hier definitief een einde aan. Iedereen kon voortaan zijn of haar eigen keuzes maken. Maar daarmee werd onze samenleving ook een vat vol contradicties en nieuwe breuklijnen.”

Prof. em. Rik Coolsaet, Universiteit Gent

De strijd om de kijker

In de jaren 1990 barst de strijd om de kijker en om de afstandsbediening los. De openbare omroep krijgt concurrentie van VTM (1989) en andere commerciële zenders zoals Kanaal 2 (1995), VT4 (1995) en de clipzender TMF (1998).

Reclames VTM en VT4, Collectie Huis van Alijn

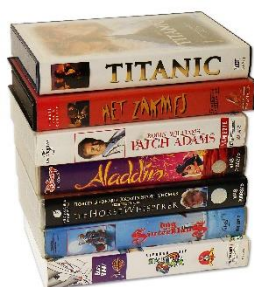
Logo Ketnet 1997 – 2006

In 1997 lanceert de BRTN Ketnet, een zender die zich voor het eerst richt op kinderen.

De eerste uitzending van Ketnet: www.youtube.com/watch?v=mEaFpsfTWNl (Ketnet)

Televisie is een krachtig medium en brengt ook politieke propaganda naar de huiskamers. De Golfoorlog in 1990 is de eerste oorlog die je live kon volgen.

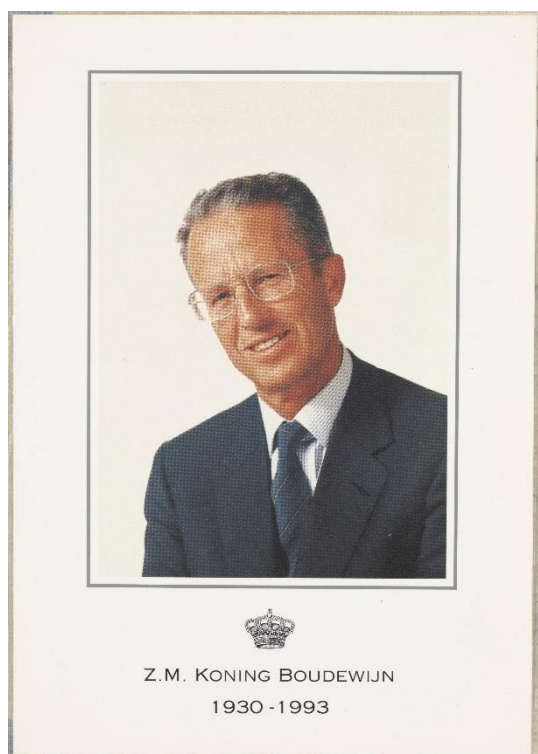
Naar de videotheek

Wie in de jaren 1990 een filmavondje organiseert trekt stevast naar de videotheek om een VHS-tape uit te kiezen. Cinemasuccessen zoals Titanic of de Leeuwenkoning gaan vlot over de toonbank. Het aanbod breidt sterk uit, ook pornografische producties boomen.

VHS-tapes, Collectie Huis van Alijn

31.07.2023 – 30 jaar overlijden Koning Boudewijn

Op 31 juli 1993 overlijdt Koning Boudewijn. Het land is in rouw. Mensen sturen massaal rouwbetuigingen naar Koningin Fabiola. De koningin maakt er een erezaak van om iedereen persoonlijk te antwoorden.

Privécollectie

De eerste dagen na het overlijden van Koning Boudewijn zakten tienduizenden Belgen af naar Brussel. Ze staan urenlang in de rij om een laatste groet te brengen aan de koning.

'Nog twee uur wachttijd'. Belgen schuiven aan om een laatste groet te brengen aan Koning Boudewijn, 1993, Collectie Huis van Alijn

Hoe de volledige natie in rouw was na de dood van Koning Boudewijn:
www.youtube.com/watch?v=wYjlxEs_IIE (VRT NWS)

De begrafenis, op 7 augustus 1993, wordt live uitgezonden op de publieke omroep BRTN en de commerciële zender VTM. Het is de eerste grote samenwerking tussen de zenders sinds de oprichting van VTM in 1989. In Franstalig België zenden ook de RTBF en RTL-TVi de plechtigheid uit.

De BRTN begint de uitzending al om 8 uur met een Requiem voor Boudewijn. De verslaggeving, geregistreerd met zo'n 45 camera's, begint om 10 uur als de rouwstoet van het Koninklijk Paleis in Brussel naar de kathedraal vertrekt. De Vlaamse zanger Will Tura brengt er het bekende nummer 'Hoop doet leven'.

De uitzending wordt massaal bekeken. De dood van de koning en de begrafenis staan tot vandaag in het collectief geheugen gegrift.

03.08.2023 – 25 jaar geleden zond TMF de eerste videoclip uit

In de jaren 1990 zijn videoclips enorm populair. De clip is een belangrijk middel voor bands om hun identiteit verder te ontwikkelen en fans wereldwijd te bereiken.

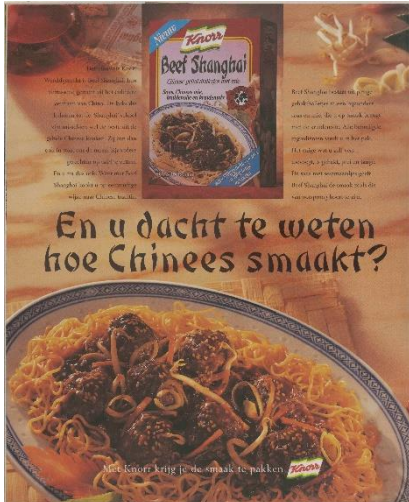
Logo TMF 1998 – 2002

Op 3 augustus 1998 ziet TMF Vlaanderen het daglicht, de Vlaamse tegenhanger van de reeds bestaande Nederlandse televisiezender. *The Music Factory*, is de eerste Vlaamse zender die muziekclips uitzendt.

De clips worden aangekondigd door VJ's, waaronder Yasmine, Inge Moerenhout en Katja Retsin. In 1999 vinden voor het eerst de TMF Awards plaats in Vlaanderen. De laatste videoclip wordt uitgezonden op 1 november 2015, 'Thank You For The Music' van ABBA.

Je bent wat je (niet) eet

In de jaren 1990 verruimt de culinaire blik van de Belg. Wokken, Aziatische gerechten en de Italiaanse keuken zijn populair. Voor de snelle hap krijgt het pak friet stevige concurrentie van de döner kebab en de pizza.

Reclame Knorr, Collectie Huis van Alijn | Cover van boek 'Koken met de microgolfoven', privécollectie

Diepvriesproducten, microgolfovens, kant-en-klaar maaltijden en fastfoodketens zitten in de lift. Tegelijk groeit het bewustzijn rond gezond eten.

Voedselcrisisen zoals de dioxinecrisis zetten steeds meer Belgen aan om minder vlees te eten. De eerste bioproducten liggen eind jaren 1990 in de winkelrekken.

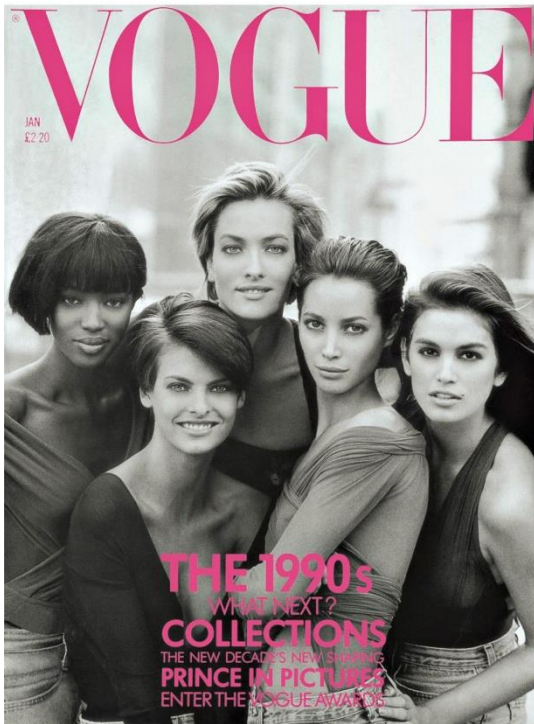
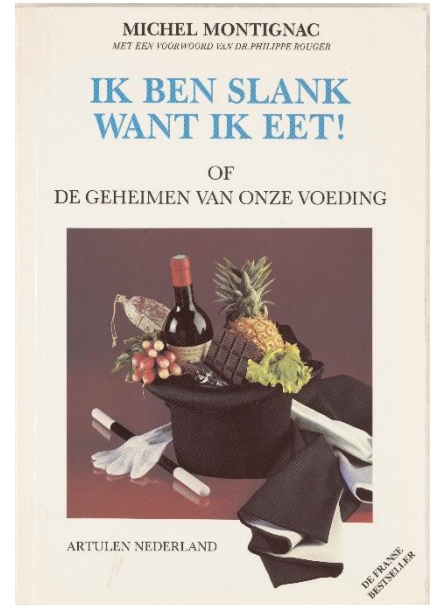
Affiche campagne vezelrijke voeding van vzw Voeding & Gezondheid, Vlaams Instituut Gezond Leven

Diëten

Supermodellen spiegelen een bijna onhaalbaar lichaamsideaal voor. Dieetgoeroe Michel Montignac is een van de best verkopende auteurs. Steeds meer jongeren kampen met eetstoornissen.

Cover boek Michel Montignac, Collectie Huis van Alijn

De iconische cover van Vogue

In januari 1990 staan Cindy Crawford, Christy Turlington, Linda Evangelista, Naomi Campbell en Tatjana Patitz op de cover van de nieuwe Vogue. Deze nieuwe generatie supermodellen is overal in de media. Tegelijk krijgt de trend van extreem slanke modellen in de jaren 1990 steeds meer kritiek.

Cover Vogue januari 1990, British Vogue

Reizen zonder grenzen

Reclame voor NMBS en foto van toeristen die op het vliegtuig naar Manaus stappen, 1997, Collectie Huis van Alijn

De *nineties* zijn gouden jaren voor het internationale toerisme. Vanaf 1995 verdwijnen de paspoortcontroles aan enkele grensovergangen in de Europese Unie. Citytrips met het vliegtuig naar Rome of Lissabon winnen aan populariteit. De nieuwe hogesnelheidstreinen Eurostar en Thalys brengen toeristen in recordtempo naar Londen en Parijs.

Reizen is nog heel analoog. Boeken doe je via reisbureaus of zelf met de telefoon en papieren reisgids in de hand. Vakantiegangers kan je herkennen aan de heuptasjes vol met vreemde munten en de analoge camera rond hun nek. Digitale fototoestellen zijn nog niet ingeburgerd.

Haking Uno 35mm analoge camera, jaren 1990, Privécollectie

“I travelled the world and the seven seas. In ons Olivier Strelli uniformpje vlogen we de wereld rond. Sabena was een hechte familie omdat je heel weinig contact had met het thuisfront. Je was echt op elkaar aangewezen. Er vormden zich hechte vriendschappen.”

Getuigenis in expo 90's van Cosette Verhelst, stewardess bij Sabena (1984 – 2000)

De wereld in de uitverkoop

Rages en hypes uit het buitenland vinden vlot hun weg naar de Belgische winkelrekken. Het aanbod neemt enorm toe.

Rages in de nineties

Kinderen worden een belangrijke doelgroep voor marketeers. Speelgoedrages zijn overal. Denk aan Pokémon- en Magickaarten, Furby, Tamagotchi, Samson, Plop en merchandising van boy- en girlbands.

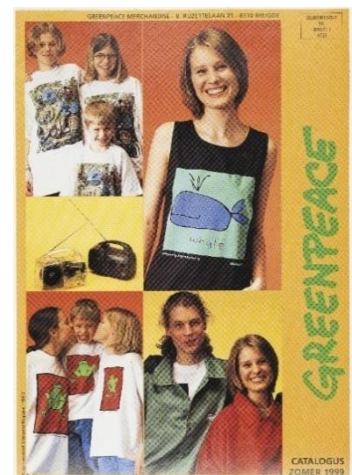

V.l.n.r.: Slinky, Privécollectie | Kussen Samson, Collectie Speelgoedmuseum | Polly Pocket, Collectie Speelgoedmuseum | Pokémonkaarten, privécollectie | Pop Anne Geddes, Collectie Speelgoedmuseum | Furby, Collectie Huis van Alijn

De tegenbeweging

Milieuactivisten kaarten de verwoestende impact van deze hyperconsumptie op de planeet aan. De wereld kijkt niet langer zwijgend toe, al is er nog een lange weg te gaan. Greenpeace vraagt o.a. aandacht voor bedreigde diersoorten en brengt catalogi uit met merchandise die je kan aankopen. Op die manier wordt milieubewustzijn meer mainstream.

Catalogus met Greenpeace merchandise, 1999, Greenpeace Belgium

De milieubox

Begin jaren 1990 krijgt elk Vlaams huishouden een splinternieuwe milieubox om klein gevaarlijk afval veilig in te bewaren en naar het containerpark te vervoeren. Het initiatief van toenmalig minister van leefmilieu Theo Kelchtermans wordt een flop.

Er is weinig draagvlak en enthousiasme. De kinderbeveiliging maakt het moeilijk om de box open te krijgen. Het nut wordt openlijk in vraag gesteld. Velen gebruiken de groene box als bloembak, naaidoos, werkbak of zelfs beautycase. Later komt aan het licht dat de aanbesteding voor de productie van de boxen niet correct is verlopen. Er zou smeergeld betaald zijn.

Mijn 90's

De laatste jaren is er een enorme *90's revival*, zeker bij jongeren. Hits en tv-series zijn opnieuw populair. In het straatbeeld duiken de kledij en modetrends terug op. Ook online kan je je volledig onderdompelen in de *nineties nostalgia*.

90's street style

Fotograaf Matthieu Graff ging voor het Huis van Alijn in Antwerpen en Gent op zoek naar jongeren die zich laten inspireren door de 90's.

Sommige portretten lijken rechtstreeks uit de jaren 1990 te komen. Als je beter kijkt, ontdek je hedendaagse elementen.

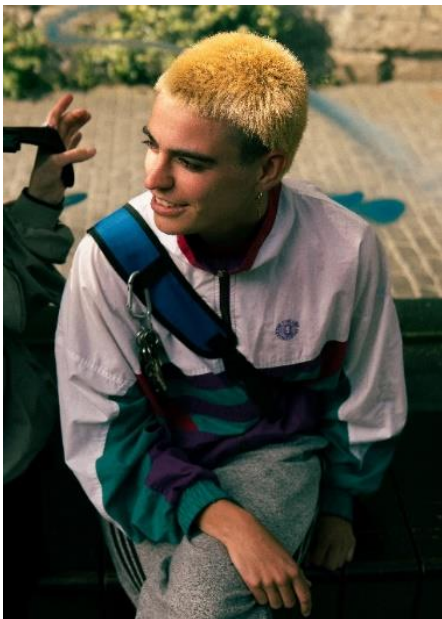
Matthieu Graff (1999) studeerde concept art en video content. Hij is gebeten door visuele kunst en heeft een passie voor film, muziek en mode.

@fotograff_mg en @artbygraff

Bekijk alle foto's:

www.huisvanalijn.be/nl/collectie-item/90s-street-style

© Fotograaf Matthieu Graff

Waarom zijn we soms nostalgisch? En waarom zijn de jaren 1990 zo populair?

In de expo komen drie experts aan het woord over nostalgie: Joost Leunissen (Senior Lecturer Psychologie University of Winchester), Pascal Gielen (Gewoon hoogleraar cultuursociologie UAntwerpen) en Nathalie Bekx (CEO Trendhuis en Time4Society vzw).

“De jaren negentig is een periode voor de democratisering van het internet, voor de online cultuur die veel interactiever is. Media- en nieuwsfeiten kwamen heel gecentraliseerd naar ons toe. Maar het was éénrichtingsverkeer. In mijn ogen delen we hierdoor een soort van collectieve geschiedenis. Na de democratisering van de media en de opkomst van de online cultuur, wordt die geschiedenis veel fragmentarischer.”

Pascal Gielen, Gewoon hoogleraar cultuursociologie UAntwerpen

90's kids

Groep mensen in een wachtrij, Oostende, 1992, Collectie Huis van Alijn

Wat hangt er in de kleerkast van de *90's kids*? En waar brachten ze hun vrije tijd door? In de expo breng je een bezoek aan het jeugdhuis en kan je enkele *nineties* outfits passen.

Buffalo's, Kringwinkel Open Plaats Gent

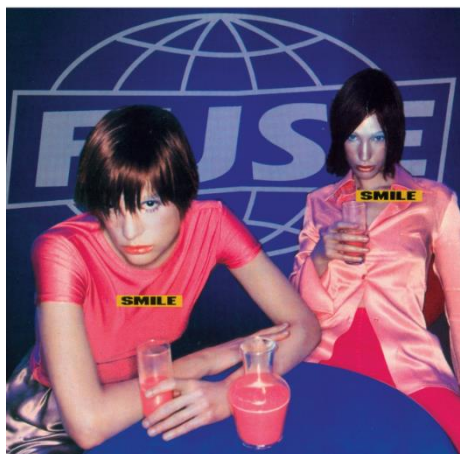
Namaak zonnebril van D&G geconfisqueerd door de Belgische douane, Nationaal Museum van Douane en Accijnzen vzw

België, dé trekpleister om uit te gaan

In megadancings zoals de Boccaccio, Cherry Moon, La Rocca of Zillion houden stomende beats de jongeren een heel weekend op de been.

“Op 1 januari 1992 zijn we begonnen in wat nu de Fuse is in Brussel. Toen ik begon met *gay nightlife* was dat beperkt tot kleine bars en clubs waar je moest aanbellen en waar vrouwen meestal niet binnen mochten. Het was vrij *ghetto* en allemaal achter gesloten gordijnen. Dat hebben we opengetrokken door de feestjes naar een grote hetero discotheek te brengen waardoor het ook toegankelijk was voor iedereen. Dat was echt vernieuwend, en voor mij ook zeer motiverend.”

Getuigenis in expo 90's van Thierry Coppens, organisator van La Demence, een feest voor homoseksuele mannen (1992 - vandaag)

Flyer voor Fuse, Brussel, 1995, © 44B Graphics (uit: This book is electronic. The club edition, Ben Van Alboom) | Flyer Zillion, Antwerpen 1998 (uit: This book is electronic. The club edition, Ben Van Alboom)

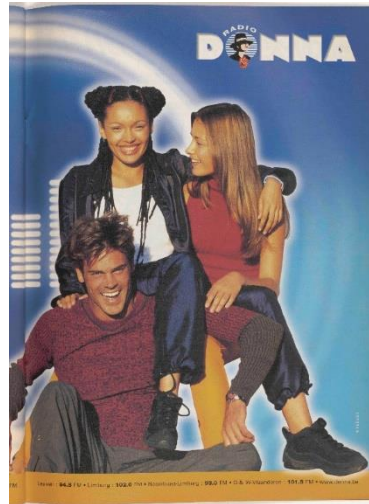
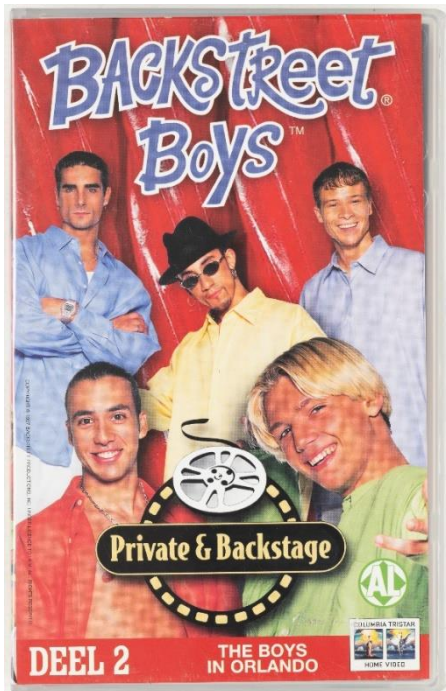
Let's talk about sex

De aidsepidemie woedt nog volop. De beroemde slogan “Zet ‘m op” moet jongeren, en ook explicieter homoseksuele mannen, aanzetten om veilig te vrijen.

Zet ‘m op campagne van de Aidstelefoon, 1993, Fonds Suzan Daniel, AMSAB-ISG

Soundtrack van de nineties

Reclame Radio Donna, Collectie Huis van Alijn

Logo Studio Brussel 1996 - 2002

VHS-tape van de Backstreet Boys, 1997 privécollectie

Studio Brussel of Radio Donna. Grunge of dance. Torhout Werchter of Tien om te Zien. Aan nieuwe genres geen gebrek. Met Smells like teen spirit van Nirvana is de grunge geboren. Britpop veroverd Europa. Uit de house en new beat ontstaat de eurodance. 2 Unlimited scoort met de wereldhit No Limits. Boybands en meidengroepen doen tienerhartjes sneller slaan. In de expo ontdek je welke muziekgenres scoorden in de jaren 1990 en kan je ze beluisteren.

Playlist expo 90's

De cassette blijft populair. Voor cd's ga je naar de muzikwinkel. Nog goedkoper is een kopie maken op een beschrijfbare cd-r.

Cassette en discman, Collectie Huis van Alijn

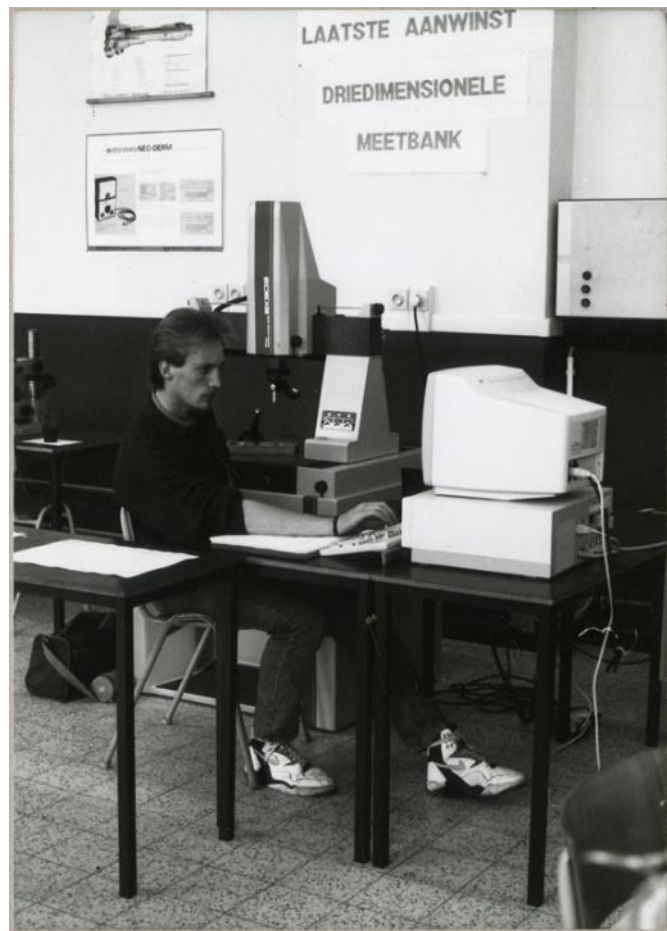
Allemaal digitaal?

Computers en digitale toepassingen vinden in de jaren 1990 stilaan hun weg naar de huiskamer. Het *World Wide Web* staat nog in zijn kinderschoenen. Doelloos surfen op een beperkt aantal websites is vooral een leuke hobby.

Pas eind jaren 1990 groeit het aantal surfers. In steeds meer huiskamers hoor je dan het typische geluid van de modem die de PC verbindt met het internet.

Cover boek 'Internet Starter Kit', Privécollectie

Man achter een personal computer, 1991, Collectie Huis van Alijn

Altijd bereikbaar?

“Het was de tijd vóór de mobiele telefoon, vóór alledaags gebruik van e-mail en alomtegenwoordig internet. Als je weg was, was je weg. Niemand kon je bereiken en jij bereikte niemand.”

Jannah Loontjens, Roaring nineties: of hoe de filosofie mijn leven heeft veranderd

De bieper en telefooncel beleven hun laatste hoogdagen, ook de huistelefoon blijft populair. In de telefooncel bel je met een telefoonkaart. Er zijn al mobiele telefoons, maar de gsm breekt pas echt door vanaf 2000 dankzij de iconische Nokia 3310.

Telefoonkaarten, 1990-

1999, Kringwinkel Open Plaats Gent

Games

De Nintendo Game Boy ontketent begin jaren 1990 een revolutie in de gamewereld. De console is draagbaar, snel én je kan er meerdere spelletjes op spelen. Tetris is het eerste grote succes. Niet veel later volgen Pokémon en Zelda.

De Playstation van Sony uit 1994 heeft vernieuwende *graphics* en een enorme rekenkracht. Op Sega maken spelers een eerste maal kennis met Sonic the Hedgehog.

Game Boys color met games, 1998-1999, Collectie Huis van Alijn

Verwacht in het najaar

Boek: De jaren '90

Als het tijdperk tussen de val van de Berlijnse muur in 1989 en de aanslagen op de Twin Towers in de VS in 2001: zo worden de jaren '90 in dit boek gedefinieerd. Maar ook als het tijdperk waarin girl en boy bands furore maakten, de helft van de jeugd met Buffaloschoenen rondliep en de andere helft met Dr Martens en we met zijn allen naar Friends keken. Daarnaast waren het ook de jaren waarin het internet en de mobiele telefoon onze communicatie en blik op de wereld finaal veranderden. De jaren '90 is een nostalgische trip langs verschillende thema's, waaronder consumentisme, schoonheidsideaal, tegenbewegingen en technologie.

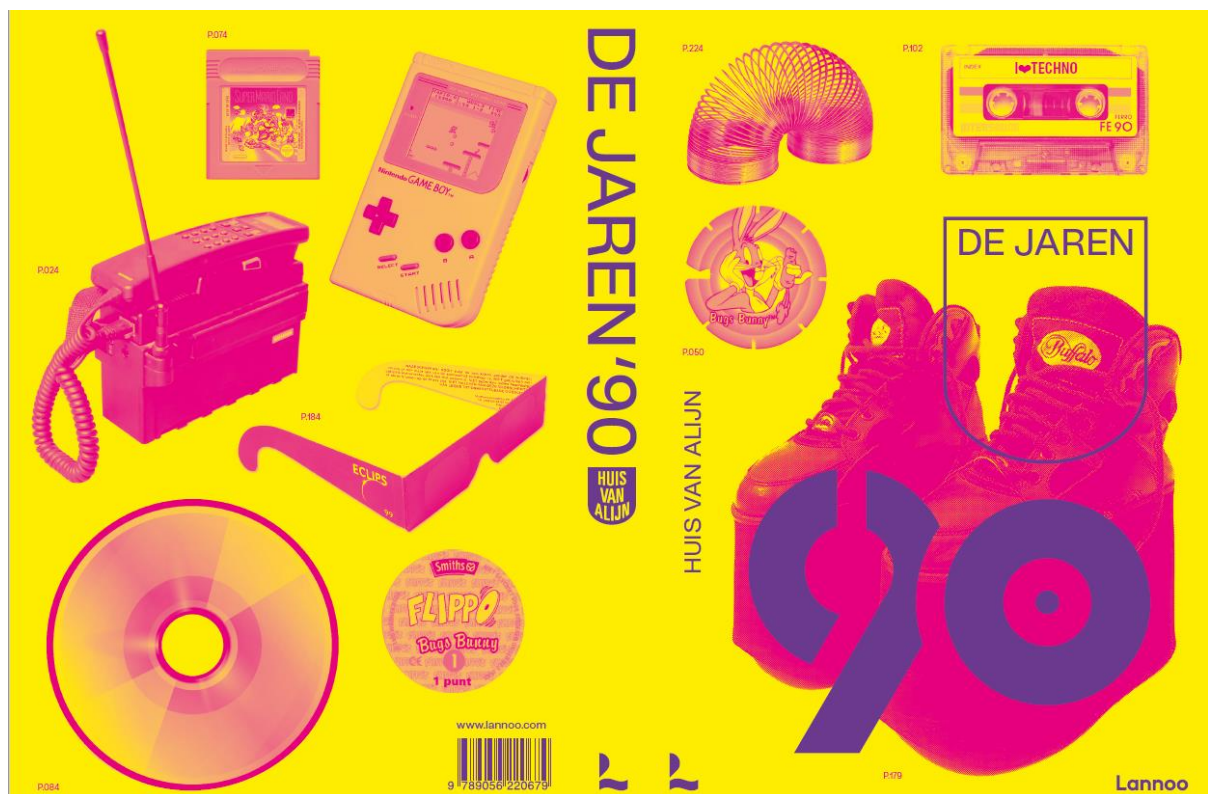
Uitgeverij: Lannoo

Auteur: Huis van Alijn

ISBN: 9789401497015

Prijs: € 25,00

Verschijningsdatum: 31.10.2023

Nineties in het Huis van Alijn

Meer info en volledig overzicht op www.huisvanalijn.be.

BEZOEK MET GIDS:

- Sluit aan bij een instaprondleiding
- Voor groepen op aanvraag

SCHATTEN VAN Vlieg (24.06.23 – 03.09.23):

Speurtocht voor families met kinderen van 4 – 10 jaar.

AGENDA

Do 23.11.2023 | Lezing prof. em. Rik Coolsaet 'Van euforie tot ontzuivering'

De jaren 1990 begonnen in 1989 met de val van de Berlijnse Muur. De computer nestelde zich in ons dagelijks leven. De wereld werd ons dorp. Wanneer eindigden de jaren 1990? Met de aanslagen van 11 september? Met Zwarte Zondag? Of met de invasie van Irak? De jaren 1990 waren een overgangsdecennium, al wisten we dat toen nog niet. De wereldpolitiek verhardde, net als het politieke klimaat in eigen land. De zekerheden van onze oude, vertrouwde omgeving waren weg. We kwamen terecht in een nieuwe, complexe en onzekere wereld. Voor de ene een bedreiging, voor de andere een sky zonder limit.

www.huisvanalijn.be/nl/agenda/van-euforie-naar-ontzuivering

Do 07.12.2023 | Museumnacht

Op 7 december gaan we tijdens Museumnacht Gent *back to the nineties*.

www.huisvanalijn.be/nl/agenda/museumnacht

Do 07.03.2024 | Talk Ben Van Alboom 'Nightlife en Gent in de 90's'

Berlijn?! In de jaren 1990 was Gent hét Europees nightlife-walhalla bij uitstek. Of zo leek het toch met party's als Free the Funk en Kozzmozz, festivals als 10 Days Off en I Love Techno, platenlabels als R&S en Music Man, en clubs als Boccaccio. (Oké, die laatste lag in Destelbergen, maar dat is Groot-Gent.). Ben Van Aelboom geeft tekst, uitleg en compromitterend beeldmateriaal tijdens deze boenkende talk.

www.huisvanalijn.be/nl/agenda/nightlife-90s

NINETIES IN GENT: samenwerkingen Huis van Alijn

90(00)'s Tour

Voor of na de expo 90's Gent verkennen? In de 90(00)'s tour dompelt een gids je onder in de Gentse jaren 1990. Onderweg is er een quiz en proef je van een lekkere Gentse 90's specialiteit.

- Interactieve wandeling in het centrum van Gent. Start aan het Huis van Alijn
- Privé tour, +/- 2 uur. € 18,00 p.p. (min. € 180)
- Organisatie: Charlie Tours

www.charlietours.be/nl/tour/9000s-tour

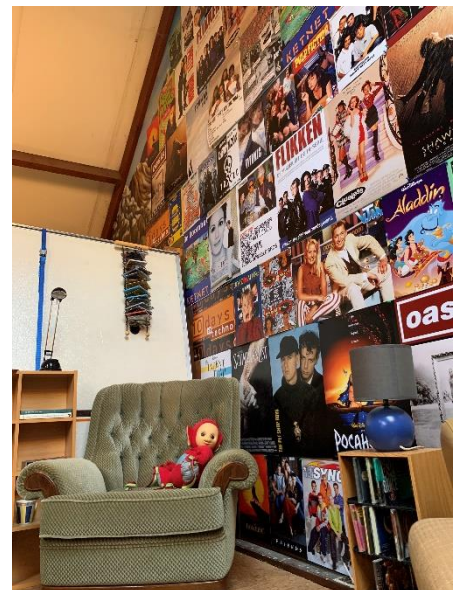
© Michiel Devijver

Slapen in een *nineties* caravan

Even wegdromen naar de 90's? Dat kan in het Treck Hostel. Installeer je in de *nineties* caravan ingericht door het Huis van Alijn. Droom weg van je favoriete filmster of muzikant en blader op het terras door magazines uit de jaren 1990.

Het Treck hostel is een indoor camping voor caravans in Gent. Logeer in de *nineties* caravan t.e.m. 21.04.2023.

www.treckhostel.be/nl/#sleep

Het Huis van Alijn wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en de Stad Gent.

MESSAGE IN A BEEPER

Scottie

B E E P M E U P !

Huis van Alijn, Kraanlei 65 9000 Gent
T 09 235 38 00, info@huisvanalijn.be
www.huisvanalijn.be

Perscontact: Annelien Noppe | Annelien.noppe@stad.gent
T 0473 56 13 88

Persbeelden: <https://flic.kr/s/aHBqjAH5EE>